СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 153. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТИ, середа, 9-го серпня 1944. No. 153. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, August 9, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ДОМАГАЮТЬСЯ ВПУЩЕННЯ БІЛЬШЕ ВОЄННИХ БІЖЕНЦІВ З ЕВРОПИ

НЮ ЙОРК. — „Імердженсі Коміті ту Сейв ди Джюїш Піпл фром Юроп" відбув засідання в готелю Комодор та приняв резолюцію з домаганням до уряду американського та британського, щоб після війни їхні краї отворили свої границі для допущення більшого числа европейських біженців, в першу чергу жидів. На нараді делегати виказали безвихідне положення жидів в Угорщині. При цій нагоді краєвий секретар комітету Габріел А. Векслер згадав, що Америка вже відкрила перший табор для біженців у Форт Онтеріо, коло Освего в стейті Ню Йорк. В суботу, 5. серпня приміщено в цьому таборі 984 втікачів з Европи. Між ними, як проголошено, є теж 14 греко-католиків. Втікачів привитав секретар внутрішних справ Гарі Ікес, обіцюючи їм таку вигоду вчасі їх перебування в таборі, яка лише можлива в границях закону. Дін Алфанге, містопредсідник комітету, заявив, що захист для біженців має бути лише тимчасовий, бо жиди домагаються створення жидівської батьківщини в Палестині і вони повинні бути перенесені туди після війни.

НОРМАН ТАМЕС ПРОТИ ВСЯКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

БОФАЛО (Ню Йорк). — Кандидат Соціялістичної Партії на президента, Норман Тамес, виголосив промову з домаганням звільнити кожного від чужинного імперіялізму. Він висловив погляд, що війна в Німеччині моглаб скінчитися швидше, колиб так Аліянти не домагалися безумовної здачі німців, бо населення Німеччини булоб підняло революцію. Дальше сказав Тамес . . . „Я вважаю за злочин, колиб лише один американський хлопець вмер за привернення голяндського панування в Яві, французького в Індо-Хіні або британського в Бурмі . . . Покиньмо цю гіпокризію з твердженням, що теперішня війна це війна за визволення . . . Вона грозить більшій частині Европи безоглядним пануванням Сталіна і приверненням панування білих людей на Далекому Сході".

ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШОЇ СУСПІЛЬНОЇ ЗАБЕЗПЕКИ

ВАШИНГТОН. — Пол МекНат, Адміністратор федерального Суспільного Забезпечення, проголосив заяву, що суспільне забезпечення треба поширити на всіх робітників. Він теж сказав, що Рада Суспільного Забезпечення пічне відтепер виплачувати обезпечення для старців у загальній сумі по міліон долярів місячно.

ПОКАРАНО ПРОВІДНИКІВ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОГО СТРАЙКУ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — У місті привернено повний вуличний перевозовий рух, коли до праці повернулися 6,000 службовців при трамваях і собвеях. Обраховують, що внаслідок страйку втрачено 4,000,000 годин у підприємствах конечної воєнної продукції. На приказ майора-генерала Гейса відправлено з роботи 4 провідників страйку, а це потягає за собою виключення з усякої праці на цілий час воєнного стану. З 8 нігерських кандидатів на становище моторових при електричних возах, зголосилося до праці лише двох, а інші десь щезли.

ПОСТЕПЕННЕ ЗВІЛЬНЮВАННЯ ФЕДЕРАЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Сивил Сервіс Комишен проголосила правила, якими буде руководитися при звільнюванню федеральних робітників, коли прийде на це час і потреба. Комісія поклясифікувала робітників на таких, що вважають свою працю при федеральних підприємствах за звання (карієру); на таких, що працюють довший час і на таких, що працюють хвилево, але відзначаються талантом. Окремо звертається увагу, чи хто з робітників є воєнним ветераном. Відповідно до таких кваліфікацій будуть постепенно звільняти з праці, одначе це не значить, що звільнювання розпічнеться тже тепер. Навпаки, комісія візвала робітників, щоб вони не покидали своїх становищ, але щоб прикладалися як найпильніше до своєї праці.

ПРОВІРЮЮТЬ НАКАЗ ЮНІЇ СПИНЯТИ РОБОТУ.

АКРОН (Огайо). — Агенти федерального уряду прибули сюди з Вашингтону, щоб прослідити, на скільки правди є в донесенню, що юнія робітників при виробі важких гумових коліс наказала своїм членам не спішитися з роботою, а обмежитися лише до виробу означеного числа коліс. Воєнний департамент виявив минулого тижня, що продукція коліс потрібних для вантажних авт при військовій інвазії на Францію змаліла до цього ступня, що грозить невдачею у воєнній акції.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Контрольна Комісія Українського Народного Союзу при черговій праці

Сповняючи статутовий обовязок, Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу розпочала працю над станом організації в понеділок 7. серпня. У праці при піврічній котролі беруть участь: Дмитро Капітула, голова; д-р Володимир Галан, містоголова; д-р Амвроз Кібзей, секретар; адв. Роман Смук і інж. Степан Куропась, члени Головної Контрольної Комісії. Праця заповідається на цілий тиждень і покінчиться мабуть у суботу 12. серпня.

КОНФЕРЕНЦІЮ 4 ПОТУГ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ МИРУ ЗНОВУ ВІДЛОЖЕНО

ВАШИНГТОН. — На прохання Советської Росії, щоб відложити пляновану конференцію 4 потуг для придумання способів для забезпеки світового миру після війни, конфернеція розпічнеться у Вашингтоні не 14. серпня, як було пляновано, але аж 21. серпня. Це подав до прилюдного відома підсекретар стейту Едвард Р. Стетиніус. Відложення конференції викликало деяке негодування між делегатами інших країв, котрі вже від давна приготовані до конференції. Вона мала відбутися, як перше пляновано, в липни, опісля її відложено до половини серпня, а тепер знову відкладають. Трудноші, як кажуть, виринають тому, що Росія не бере участи у війні проти Японії і не може засідати спільно з Америкою, Англією й Китаєм, але мусить відбувати окремо наради з двома групами. З цієї нагоди знову появилися здогади, хто стоятиме на чолі советської делегації. Советський амбасадор Андрій Громико перебуває під пору в Росії й має приїхати на час конференції до Вашингтону. Дехто говорить про Максима Літвінова, теперішнього помічника комісаря закордонних відносин, а ще дехто про підкомісаря Андрія Вишинського.

БУДУЧНІСТЬ ЛЕНДЛІЗУ ДЛЯ АНГЛІЇ

ВАШИНГТОН. — Високі федеральні урядовці пригадують, що позички для Англії на підставі Лендлізу можуть тривати лише до покінчення війни з Японією, і не можуть бути продовжувані поза цей час. Отже, вісти, які появилися в пресі про можливість продовження Лендлізу поза воєнний час, не мають підстави. Підсекретар стейту Стетиніус виразно зазначив на пресовій конференції, що Велика Британія не зверталася до Америки з пропозицією продовжувати Лендліз, а крім цього уряд Америки тепер занятий виконуванням плянів для вигри війни і не має на цілі шукати собі інших клопотів.

Націсти повели нагінку проти німецької аристократії й „синьокровних" генералів

ЛОНДОН. — Націстівська пропаганда шукає далі за виновниками замаху на життя Гітлера. І знаходить їх між німецькими аристократами та тими генералами, що походять з шляхоцьких родів, в яких жилах, як кажеться, плиде „синя кров". Це є наслідок того, що Гітлер заповів минулої пятниці своїм найвищим партайманам і гавляйтерам, що „не зважаючи на всьо", він може війну виграти, якщоб тільки йому німці сліпо довіряли і сліпо його слухали. А виходить, що не слухають його, як каже націстівський міністер праці Лей, „синьокровні свині", себто німецькі аристократи, що, як каже Лей, є ще гірші ніж большевицький Інтернаціонал. Він казав, що аристократія є інтернаціональною і закидав німецьким аристократам, що вони держать спілку з британською і американською аристократією, а Лей добачує аристократію теж і в Америці. Він ще казав, що деякі генерали та аристократи прямують до того, щоб заключити мир з Сталіном. Казав, що ті „злочинні генерали і офіцири вже не глядять на Сталіна як на червоного ката, а як на удекоровоного маршала". Це ясне, що це відноситься в першу чергу до тих німецьких генералів, що є в советськім полоні й звідтам взивають німців кінчити війну і позбутись Гітлера.

КАНАДА МАЄ СВОЮ ВЛАСНУ АРМІЮ В ФРАНЦІЇ

З КАНАДІЙСЬКОЮ ПЕРШОЮ АРМІЄЮ В ФРАНЦІЇ. — Асошіейтед Прес подає як дуже цікаву і дуже важну новинку те, що Канада за весь час свого істнування має перший раз на полі бою свою власну і окрему армію. Є нею Перша Канадійська Армія, що складається з різних британських частин, які є під канадійською командою. Ось ця армія оперує як самостійна від 10 днів. Ген. Г. Д. Дж. Крерар є її командантом.

МАРШАЛ ПЕТЕН ВИВЕЗЕНИЙ ДО НІМЕЧЧИНИ

ЦЮРІХ (Швайцарія). — В швайцарських дипльоматичних колах говорять, що маршал Петен уже не находиться у Віші, а зістав вивезений до Німеччини. Побоються, що тепер готові обняти владу в Віші найвірніші сторонники співпраці з Німеччиною і пімститись на своїх противниках. Панування тої кліки, з Жаком Доріотом на чолі, буде коротке, але шкода може бути велика.

СФОРМОВАНО НОВИЙ МІНІСТЕРСЬКИЙ КАБІНЕТ В ФІНЛЯНДІЇ

СТКГОЛЬМ. — Новий фінський президент, маршал Манергайм, має новий уряд, на чолі якого має стояти Анті У. Гакзел як премієр, що говорить по російськи і є за миром, а тим самим готов бути приемливим для Сталіна.

ЗМУШЕНІ НИЩИТИ, БЕРУТЬСЯ ЗАРАЗ ЗА ВІДБУДОВУ. — Маємо перед собою образ з воєнного терену в Франції. Це руїни містечка Маріні. Аліянтська артилерія мусіла місто збомбардувати, щоб таким чином вигнати ворога. Та вигнавши його сама армія допомагає відрепарувати те, що можливе.

НІМЦІ ПРОБУЮТЬ ЗДЕРЖАТИ ПРОТИНАСТУПАМИ ПОХІД АЛІЯНТІВ НА ПАРИЖ, АЛЕ БЕЗУСПІШНО

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Видно, що німецьке командування таки дуже налякалось успіхів американської офензиви в Нормандії і Бретанії, коли кинуло велику силу повзів, щоб стримати розгін офензиви. Замітне, що найзавзятіші бої є в найслабшому для американців місці, що лучить Нормандію з Бретанією, а далі, що ще важніше, є воно там, звідки почали прямувати пять американських колюмн в напрямі Парижа. Є це в околицях Ле Ман. В тих боях знищено 135 ворожих тенків і вже з того пізнати, що бій був великий та завзятий. Та хто знає, чи німцям не був би вдався цей протинаступ, якщоб не були прийшли американцям з помічю британські летуни, що силою понад 1,000 бомберів бомбардували німецькі позиції. Ось так, спільними силами, вдалося змусити німців до відвороту майже на цілій лінії.

БОРИСЛАВ І ДРОГОБИЧ У СОВЄТСЬКИХ РУКАХ.

ЛОНДОН. — З советських воєнних звідомлень виходить, що червона армія в Галичині заняла Борислав, а з тим і останні джерела нафти, що їх мали націсти на Підкарпаттю. Теж подається, що занято Самбір, важний комунікаційний вузол. Наслідком здобуття Самбора, як кажеться, є отверті шляхи до Чехословаччини, себто до Карпатської України, бо про неї тут мова.

ГОТУЮТЬСЯ БОРОНИТИ СХІДНУ ПРУСІЮ.

ЛОНДОН. — Московські та берлінські звідомлення стверджують, що на советсько-німецькім фронті приходить до щораз завзятішої боротьби. Відноситься це в першу чергу до тої боротьби, що ведеться близько Східної Прусії та на території, що віддалює советські війська на яких 90 миль від німецького Шлезьку. З Стокгольму повідомляють, що в Східній Прусії націсти розбудовують фортифікації, заборонивши людности опускати провінцію. Заповіджено, що кожний робітник чи селянин може бути покликаний кожної хвилини до роботи біля фортифікования краю. При тій праці є вже заняті університетські ученики та професори з Кенігсбергу.

ДОРАДЖУЮТЬ НІМЦЯМ ПІДДАТИСЬ.

ЛОНДОН. — Німецькі генерали, що попали в советський полон і створили в Москві Вільний Німецький Комітет, візвали німецьких генералів, офіцирів і мужву, що знаходяться в балтійських державах, щоб зложили зброю і піддались советській команді, бо для них нема вже іншого ратунку. Це передано радіом з Москви.

ПОЛЯКИ В ВАРШАВІ ВДЕРЖУЮТЬ СВОЇ ПОЗИЦІЇ.

ЛОНДОН. — Польське підпілля далі бореться в Варшаві з німецькими військами і відбило дільницю Золібож з півночі. Польське звідомлення подає, що в боях, що ведуться головно при помочі ручних гранат беруть участь 12-літні хлопці, яким ген. Бор, командант повстанців, дав особливе признання за хоробрість. Виходить, що найзавзятіші бої велися на площі Вудрова Вилсона.

„ВІЙНА В МУЗЕЮ".

РИМ. — Ось таку назву дано боротьбі за посідання міста Фльоренції, відомого з множества старинних памяток італійської культури, що мають всесвітню вартість. Частини Восьмої Британської Армії ввійшли вже до Фльоренції з полудня, але боротьба у місті продовжується, хоч її Аліянти не надіялися, бо німці проголосили це місто „отвертим". Кореспонденти доносять про німецький вандалізм у місті, себто про знищення гарматніми обстрілами дуже цінних історичних памяток. В їхнім посіданню є ще далі ті частини міста, що їх можна назвати „музеєм". Значить, що є ще далі побоювання, що ще можуть бути понищені дальші скарби людської культури.

ВЕЛИКІ СИЛИ НАД РІКОЮ АРНО.

РИМ. — Прийде до великого рішального бою між аліянтськими і німецькими арміями в Італії над рікою Арно, бо саме там збираються свіжі сили Восьмої Британської Армії та Пятої Армії Злучених Держав.

СКІЛЬКИ ВБИТО І ПОЛОНЕНО В БРЕТАНЬ?

З АМЕРИКАНСЬКОЮ АРМІЄЮ В ФРАНЦІЇ. — Стверджено, що до цього часу американці полонили в Бретань 13,300 німців, а 3,400 поховали. Від часу офензиви полонили 85,543 німців, а поховали 16,171.

ҐВАМ МАЙЖЕ ЦІЛКОМ НАШ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Уже 80% території острова Ґвам є під контролею американських військовиж частин. В часі боротьби за цей остров, як подає адмірал Німіц, вбито досі 8,129 японців.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Рішальний місяць

Аліянти вже не говорять про наближаючіся роки, ні про наближаючийся рік, коли думають про кінець війни в Европі. Вони вже оперують у цій справі — місяцями. А що ми тепер знаходимось у місяці серпні, то вартує відзначити, що саме цей місяць вважають військові знавці — рішальним. Що в тому місяці станеться на воєнному фронті, буде рішальним не так уже щодо перемоги над Гітлєром, бо та певна, але щодо цього, коли саме Німеччина цілковито скрахує.

Та є ще інші причини, чому треба рахувати на місяці, коли думаємо про розвал Німеччини. В серпні розвинуться ширше дві дипльоматичні поразки Німеччини, що, як кажуть політичні знавці, стали найвиразнішими познаками слабости Німеччини. Тими подіями є вихід Фінляндії з воєнної спілки по боці Німеччини та перехід Туреччини на сторону Аліянтів. Цілком слушно підносять, що коли таке булоб сталось ще тому рік, то націсти булиб немилосерно пімстились на Фінляндії та Туреччині за такі кроки. А коли вони нині того не роблять, то це є виразним доказом, що Німеччина дуже ослаблена.

Серпень теж покаже, як далеко Німеччина розложена у своїй середині. Виявляється, що замах на Гітлєра не був чимсь таким, що звязане з якоюсь одною особою, чи якоюсь малою клікою амбітних офіцирів. Виявляється, що невдоволення з Гітлєра і націстівського режіму є сильно поширене не тільки у військових рядах, включно з офіцирськими, але й в цивільних, на що вказує той факт, що націсти пошукують тепер за д-ром Ґерделером, посадником міста Лайпціґу, що вмішаний в заговір на життя Гітлєра. Саме те, що не зважаючи на міліон марок нагороди за його зловлення, він таки міг десь сховатись, означає, що мусять бути і такі, що з ним симпатизують. Скільки їх і чи є яка можливість бунту з їхнього боку, теж може виказатись у місяці серпні.

Місяць серпень можливо дасть більше матеріялу на вияснення ще одної дуже важної справи. Є нею відношення Совєтів до Німеччини. Себто те, що наступить по розгромі націстів і Гітлєра. Бо так є, що німці думають ще за такий ратунок, щоб сильно обєднатись з Росією, чи там Совєтами. В тому напрямі мають працювати навіть полонені в Совєтах німецькі ґенерали.

Як бачимо, то серпень може бути рішальним у многих справах першої ваги, як з військово-воєнного боку, так і з політичного. Та наразі загал найбільше зацікавлений тим, щоб цей місяць приспішив речинець кінця кровопролиття хоч в Европі, як уже не в цілому світі. А є многі знаки, яких давніше не було, що заповідають скору прогру Німеччини. А це вже дуже багато!

ПРИНОРОВЛЮВАННЯ ДО ПОВОЄННИХ ВИМОГ

У статті про Реконверзію згадано, як працюють спеціяльні конґресові комісії для Економічного Плянування. Пляном обняті теж і міста. Для орієнтації читачів подаємо дещо з поглядів економістів, які приготовляють пляни для поодиноких міст. Ці погляди важні настільки, що можуть послужити вказівкою, як і де надіятися праці після війни. Для прикладу беремо:

Місто Ню Йорк.

Мешканці Ню Йорку роздумують: Чи величина міста буде корисна для повоєнної праці чи шкідлива? Ті, що живуть в дільниці Менгетен все чванилися тим, що Ню Йорк це найбільше місто, що має найвищі будівлі, найдовшу сітку підземних залізниць і то за оплатою одного никля! Крім цього в Ню Йорку тепер зосереджена світова мода, фільмові вистави, фінанансовий центр світу.

Одначе бизнесовці пригадують собі, що перед вибухом війни багато фабрик тікало з Ню Йорку до сусідних стейтів, а вибух війни застав місто неприготоване. От такий приклад: Армія хотіла замовити в нюйорських кравців міліони пар штанів для вояків, оферуючи ціну по 67 центів, так як вони коштували тоді в південних стейтах. Але кравці заявили, що не можуть приняти замовлення нижче 87 ц. за пару. Аж витривале настоювання посадника міста принесло деякі контракти далеко пізніше.

Отже показується, що місто Ню Йорк має високі ціни. Тут робітники добре зорґанізовані й дуже аґресивні. А як робітник дістає добру плату, то й власник дому жадає доброго комірного, а з цим іде ціна на крам. Де вище комірне, там дорожчий крам, і загалом ціле життя.

Не зважаючи на ті всі перепони, нюйорчани знають, що вони якось перебудуть кожну зміну, бо Ню Йорк — перше місто. Цеж найбільший порт в краю, а ще зросте після війни. Вол Стріт фінансовий осередок, стягне з цілого світу людей, що шукають позички. Війна ще не скінчена, а ринок на цінні папери („стак маркет") в червню зрівнався з ринком ще з травня 1940 р.

Перехід на мирову стопу.

Не диво, безробіття з нагоди переміни воєнного стану на мировий нюйорчани не бояться. Тут не було великих фабрик з воєнними контрактами, які нагло кінчаться. Нюйорський промисл це праця по сотках і тисячах малих підприємств, приміщених у звичайних будинках. Знадвору навіть не мож догадатися, що діється в середині будинку. Нараховують тут 28,000 місцевих, більших і менших підприємств, а зате тут приміщені бюра яких 200,000 фабрик і підприємств цілої Америки.

Ню Йорк це центральний мозок американського промислу. Ви зайдіть до котрогонебудь „офісового" будинку, а переконаєтеся, що майже кожні двері мають інший напис. Може й нема знаного в Америці підприємства, щоб не мало свого заступництва в Ню Йорку. Дітройтський Дженерал Моторз, ба навіть Форд живе бизесово в Ню Йорку. Таксамо Стандард Ойл з усіми розгалуженнями по цілому світі, має свій осередок у Ню Йорку. А де є виріб сталі, де торгівля діямантами, де інші великі консерни? Коли в Ню Йорку приміщені бюра світової фінансової та промислової сили, то для їх обслуги треба десяток тисяч найрізнороднійших робітників, як бюрових працівників, службовців, а за тим харчівень, крамниць з убраннями, з хатною обстановою й т. п. Поправді казати, міський уряд не журиться надвишкою населення на повоєнні часи, а радше убутком населення з нагоди війни. Лише до самого війська покликано з Ню Йорку 700,000 молоді, а цеж армія сама в собі. Дехто перенісся ще з вибухом війни до воєнних фабрик в сусіднім стейті Конетикат або в Ню Джерзі, а дехто поїхав аж до Дітройту. Отже розмірно багато людей забралося з міста. Місто користується довгі часи дешевим робітником, бо тут головна брама для іміґрантів. Навіть ще вчасі війни прибули іміґранти з Европи, в великій частині воєнні біженці.

Біліонові проєкти.

Управа міста має на оці програму праці вартости біліона долярів. Треба буде розбудувати парки, мешкальні доми, склади для достави харчів, музеї, переїзні шляхи для авт з різних стейтів, летунські майдани та інші проєкти. Є окремий плян перебудови такого культурального центра, яким є знана в цілому світі нюйорська Прилюдна Бібліотека. Є окрема міська комісія для плянування будов і розбудов, а все, що лиш Ню Йорк робить, мусить бути роблене на велику скалю. Комісія напр. обраховує, що для будови треба буде в післявоєннім часі зужити 163 міліонів квадратових стіп дощок, 15 міліонів бочок цементу, 14 міліонів стіп матеріялів на дахи, 4 міліони кубічних стіп піску і т. п.

Ці цифри згадані лише на те, щоб пригадати кому слід, що місто Ню Йорк, спотребовуючи матеріяли, дає водночас працю для тисячів робітників в цілій Америці, а з окрема для околиці. Ще треба пригадати, що роботи будівельні були стримані в Ню Йорку від 1939 р., а тепер треба буде надолужити.

Перед війною буджет міста Ню Йорку дорівнював буджетови федерального уряду. От- [illegible] це є властиво держ[illegible], що при цензусі з 1940 р. виказала 7,400,000 населення, 365 квадратових миль поверхні, з цього великі простори на островах довкруги міста. Територія міста поділена на 5 повітів (Менгетен, Квінс, Кінґс, Бранкс, Ричмонд). Місто має 578 миль прибережної смуги, а летунські майдани лучать його з усіми центрами краю й світу.

Приватні фірми, які мають свої представництва в Ню Йорку, окремо від міських департаментів плянують вложити в розбудову півтора біліонів долярів, а головні підприємства, як телеґрафічні та телефонічні компанії, залізниці і корабельні підприємства, плянують видати яких 10 до 15 біліонів на свої роботи в цілому краю.

Історія української літератури в англійській мові

(Ukrainian Literature by Clarence A. Manning).

Недавно появилась в друку незвичайно важна студія української літератури, яку написав голова словянського департаменту в Коломбія Університеті проф. Кларенс Менінґ. Книжка має 126 сторін гарного, читкого друку і є видана заходами Українського Народного Союзу в Америці. Носить вона заголовок "UKRAINIAN LITERATURE". Її підзаголовком є — „Студії чільних авторів". Вступне слово до цеї цінної студії написав проф. Ватсон Кірконел.

В своїм вступі проф. Кірконел порівнює українців до ірляндців, кажучи, що українці це „ірляндці в словянськім світі". В однім і другім випадку існує „традиція старинної, майже леґендарної слави, по якій наступили століття придушеної независимости, в яких течія національного життя зникла в підземеллю майже цілковито — лише щоб виплисти закаламученою, але пориваючою повіню в новіших часах".

На самім початку свого важного підприняття проф. Менінґ в однім параґрафі передає есенцію української літератури. Він слушно завважує, що „українська література є правдоподібно найкращим посередником в пізнанню аспірацій українського народу та його способу життя. В багатьох випадках вона представляє сумний образ, бо Україна багато перетерпіла на протязі останнього тисячеліття, і заходи її народу розвинули незалежну державу, в якій вони моглиб жити свобідно і щасливо, постійно натрапляли на перешкоди. Маємо перед собою майже одинокий випадок сорок-міліонового народу, який в останніх століттях не спромігся стати паном і керівником своєї долі; якому судилось терпіти різного роду упослідження, але який все таки держався сильно при постанові пробувати ще раз при першій нагоді, що далаб йому сяке-таке запевнення успіху".

В першім відділі своєї книжки проф. Менінґ дає короткий, але ядерний опис української історії і культури. В тім відділі є замітний такий параґраф:

„Щож є Україна? Хто є у країні? Якою є українська мова? Проста відповідь на ті питання отвирає цілу українську проблему, яка є одною з найбільш скомплікованих в новітній Европі. Є вона однак яскраво простою, якщо відразу прийметься думку, що українці є окремим народом, який бажає жити власним життям і способом на його власній землі".

Слідують монографії таких письменників, як [illegible]ворода, Котляревський, Квітка-Основяненко, Шевченко, Куліш, Марко Вовчок, Нечуй-Левицький, Франко, Леся Українка, Коцюбинський, Стефаник, Олесь. Між тими студіями є поміщений короткий нарис переходових часів, від смерти Шевченка до галицького відродження, в якім головну ролю грали Шашкевич і Головацький, а на Буковині Федькович, а відтак до 1898 року, коли, скріплено недавно створене Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, яке мало великий вплив не лише на Західну Україну, але і на ту Україну, що була під Царатом.

ри кінці книжки є короткий (закороткий!)) огляд новітньої української літератури з перелетними увагами, зверненими на Тичину й Хвильового.

Закінчує проф. Менінґ свою студію ось такою важною заявою: „Є в ній (українській літературі) безпосередна і рішуча лінія служби людськости і для добра народу від Котляревського до Шевченка, Франка, Лесі Українки аж до сього часу. Є це напрям, яким украї́нський нарід може справді гордитися, і ми можемо бути певні, що його ідеали не загинуть, що в новім і кращім світі по війні, цілі, за які він боровся, будуть здійснені, та що українська література і культура відіграють чільну ролю в розвитку прийдешних століть".

Конечним є згадати, що цитати з творів українського письменника є переложені правильно. Тих цитатів є замало, але те, що є, відзначається відносною акуратністю. В тих перекладах дух української літератури не тратить багато на вартости.

Взагалі ціла студія проф. Менінґа має солідний характер. Не думаємо, що навіть український автор міг би краще, в такім обмеженім обємі, представити есенцію української думки, культури і літератури, як це зробив цей знаток словянських мов. За це належиться йому признання.

Признання також належиться Українському Народному Союзови, заходами якого появився цей нарис української літератури. Певна річ, що це не є вичерпаюча студія, але є вона поважним кроком до дальшої праці в тім напрямі, бо річ очевидна, конечно нам видати щонайменше потрійну обємом історію української літератури в англійській мові.

При кінці книжки є поміщена бібліографія, яка складається з лісти праць в сфері історії української літератури, як токож з лісти англійських перекладів перлин українського письменництва. Бібліографія, треба признати, представляється дуже бідно. Заключаємо з того, що багато ще треба нам попрацювати над тим, щоб розповсюднити знання про українську літературу в анґльомовнім світі. Те, що зроблено в тім напрямі до цього часу, є рішучо замало. Потрібно значно більше працівників і піддержки з боку нашого загалу, щоб наша література могла одержати належне признання і місце між іншими літературами світа.

Треба також замітити, що включена бібліографія не є вичерпаюча. Автор цеї поспішно написаної рецензії переклав щонайменше 20 коротких оповідань таких авторів, як Черемшина, Стефаник, Коцюбинський, Косинка, Хвильовий й інші. Всі вони були друковані в американських часописах і журналах. В бібліографії однак є згадка лише про два його переклади.

Думаємо, що й інші українські перекладики не є відповідно зарепрезентовані в тій бібліографії. В другім накладі тої праці, сподіємося, та прогалина буде виповнена.

Є це одиноке недомагання, що його загально замічуємо в цій незвичанйно цінній книжці, яку рекомендуємо всім українським орґанізаціям і одиницям, що інтересуються українською літературою. Є вона знаменитим підручником для нашої університетської молоді. Ніщо більше не заохотить її до читання творів українських письменників, як ця дійсно цікава і серіозна праця проф. Менінґа.

(„Канадійський Фармер").

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю"
26)

VIII.

Не встиг Паволоцький задрімати, як нічну тишу в селі прорізали різні звуки алярмового сиґналу. Поквапно почав одягатися у пітьмі. Його стукіт розбудив Деґтяренка. Не знав причини алярму, — з вечора не було ніяких розпоряджень, — здогадувався тому, що ніччю зайшло щось несподіване. Хотів післати ординарця на телефонічну стацію, вийшов на двір його відшукати, але не було вже потреби. Телефоніст сотні приніс розпорядження командапта полку за двацять мінут бути з сотнею на полковому збірному пункті, готовими до вимаршу. Слідом прийшов Петро з докладом, що сотня готова виїздити. Господині спали й не чули, як Паволоцький з чурою відїхали. На збірному пункті Сабуров пояснив сотенним командантам завдання: 16-тій кінній дивізії форсовним маршем на Бутин-Мости перейти у район Туринки в цілях операції у жовківському напрямі. Від Рави Руської до Туринки не більш тридцять пять кільометрів, але шлях місцями був ще занятий ворогом, приходилося проїхати більш півсотки верств в обхід бойової лінії.

Сотенними кольонами полк вирушив. Збоку шляху стояла ґрупа їздців, у віддалі мало помітна. За чернигівцями підтягалися ніжинці й уланська бриґадая, що стояли по доокoличних селах. Порівнявшися з ґрупою у сумряці пізнав Паволоцький дивізійний ґенералітет, — ґенерального штабу ґенерал-хорунжих А. Драгомирова і Чорного, начальника штабу, а побіч них звичайних ґенерал-хорунжих Блохина і Стенбок-Фермора, командантів бриґад, в окруженні адютантів оперативного штабу „ґенштабу" сотників Образцова і Людуканова-Цанкова, болгарина на російській службі. Ніхно не командував „струнко", ніхто не здоровився... Фронт має свої права.

З поблизьких відтинків фронту не чулося ніодного стрілу. Вороги відпочивали після крівавих денних трудів, набирали сил на день наступний. Чи може у захистних місцях чигали на необережних влізливців, колиб ті відважилися потрівожити їх денний спокій. Тишина здавалася таємничо підозрілою, віщуючою грізні, повні трівог дні. Повний місяць світив якимсь жовтаво-червоним світлом, до того неясним, що від їздців простягалася ледви помітна тінь. Десь у недалеких лісах меляхолічно озивався пугач, жаби у придорожних ровах рохкотали не так, як звичайно. В нічній свіжости пахло згаром, димом. Зо сходу повільно насувалися чорні хмари, мов символізуючи східню навалу на беззахистну Галичину. На західно-полудневому обрії виднілися великі заграви палаючих сіл чи лісів.

Їздці старалися нічної тишини нічим не нарушити. Ворог міг привитати кольони артилерійським огнем. Тільки земля глухо дудніла під копитами кованих коней та час від часу переривала тишу півголосна лайка заїхавшого в рів сплюха-обозника. До нього вмить підскакував найближчий підстаршина і притишеною лайкою, або, в залежности від темпераменту, й „зуботичиною" привертав належний порядок.

То тут, то там по дорозі попадалися сплячі вояки. Хто вони, куди йдуть, було невідомо. Очевидно втікали з бойової лінії, аби не наражуватися на небезпеку нічного ворожого нападу, швендалися у поблизькому запіллі і клалися на відпочивок там, де їх захопила ніч. Всуміш зо сплячими попадалися ще не прибрані вбиті. Не кожного можна відрізнити від сплячого. Тільки при уважнішому пригляданні, вже як розвиднювалося, переконувалися гусари, що турбують трупа. Ось, на самій дорозі лежить один... Розторощена голова залита кровю. Широко розкритими шкляними очима вдивився в похмуре небо; може питав неба, за що його, молодого, повного сил і життя вбито тут, далеко від рідні, від батька-матері. А може конаючи поручав свою душу невідомому Небесному Цареві і з проханням уділити йому якесь місце у раю, — бож його навчено, що вбиті на війні за „віру і царя" наслідують царство небесне — звернув в останнє до неба свої очі і так застиг... Обличча викривлене з болю, вишкірені зуби міцно затиснені. І смерть не згладила слідів муки з обличча. Одною рукою в передсмертній аґонії затиснув кріс, мов би і по смерти не бажав з ним розлучатися, судоржно скорчені пальці другої глибоко запустив у землю. Лежить холодний, до всього байдужий, наче німа пересторога живим, що й їх жде такаж доля.

Розвиднювалося, а гусарам зоставалося ще кільометрів двадцять дорги по зоні ворожого артилерійського обстрілу і в безлісній місцевости. На щастя ранок випав мрячний, мряка ховала гусарів від очей ворога.

Під полудне кольони переїхали в брід невелику річку й станули на відпочинок коло села Вербиж. Піднялася звичайна суматоха, питома військовому таборови. Увязували коней, димили похідні кухні, наводили порядок підстаршини. Більшість вояків спала, пригріта розірвавшим хмари осіннім сонцем. В поблизьких околицях ворог себе не виявлював, але по відомостям піхотної розвідки Туринку міцно обсадив. У ночі полки перейшли у невеликий гай, чи ліс. Звідти піхота пішла під прикриттям ночи в напрямі містечка. Курення, розмови, всякий гамір сурово заборонено, та коням форкати ніхто не закаже! Полк нетерпляче вичікував бою. Старшини шепотом передавали останні розпорядження. Від часу відходу піхоти минало пів години, а тишина не нарушувалась.

Разом відтинок ожив. Почулися переразливі крики, затакали скорострілй, з усіх сторін зірвалася шалена стрілянина. Заговорила й артилерія.

— Ну почалося! — подумав Паволоцький, стоячи на чолі своєї сотні. — Багато людських душ піде цієї днини до раю...

(Дальше буде).

З Офісу Воєнних Інформацій у Вашингтоні

„Ві Мейл" до американських вояків в Нормандії.

Офіс Воєнних Інформацій дістав запевнення від головної команди воєнної фльоти і війська, що „Ві Мейл" вже йде до американських вояків в Нормандії так, як колись йшла до них в Англії — скоро і певно. Вояки і маринарі одержують листи вислані через „Ві Мейл", в дуже скорому часі.

Американська армія і фльота в Англії має на поготівлю всю машинерію, якої вживається до пересилання „Ві Мейл" листів, і як тільки, з воєнної точки погляду, покажеться, що її можна перепровадити на континент, то це негайно зробиться. Покищо — листи від вояків з Нормандії перевозять до Англії і доперва звідти їх пересилають.

Кількість „Ві Мейл" тепер невелика, бо наші вояки заняті боротьбою з ворогом і не мають часу на писання листів. Бувають випадки, що наше військо є під обстрілом цілими днями, а як перестрілка притихне, то вони надто помучені і лягають спати, бо війна — це не жарт. Щоби добре воювати, то треба добре відпочати.

Лікування сифілісу пеніциліною

Офіс Воєнних Інформацій дістав від Федеральної Служби Публичного Здоровля звіт, що 36 осередків „негайного лікування" сифілісу в різних частях краю дістануть певну кількість пенисіліни на лікування венеричних недуг. В звіті говориться, що пенисіліну вже почали розвозити і розділювати.

Служба Публичного Здоровля каже, що лікування сифілісу при помочі пенесіліни вже почалося і в багатьох осередках це робиться на великі розміри, але про позитивні наслідки ще завчасу говорити. При лікуванні воєнних ран пенесілін показався знаменитим лікарством, але щодо лікування сифілісу, то забере ще трохи часу, заки встановиться як саме він буде ділати.

Щодо лікування гонорії, то пенесілін показався знаменитим ліком, бо лікувано ним такі випадки тої хвороби, які не можна було вилічити сульфою. Служба Публичного Здоровля є тої думки, що як пенесілін „покажеться добрим на сифіліс лікарством, то в будучому його будеться вживати до поборювання цеї недуги в цілім краю".

Ветеранські шпиталі потребують доглядачок.

Адміністратор Ветеранських Діл, генерал Френк Т. Гайнс, оповістив, що в тих шпиталях, де перебувають ветерани теперішньої і минувшої війни — є замало доглядачок (Норсок). Він просить кваліфікованих доглядачок зголошуватися до Адміністрації Ветеранських Шпиталів до праці доглядати хорих ветеранів.

Голоситься до праці і „служіть тим, котрі служили вам", сказав генерал Гайнс.

Адміністрація Ветеранських Діл каже, що реєстровані доглядачки хорих і ті, що покінчили загально признані школи, в яких вчать дівчат на доглядачок хорих, повинні зголошуватися до праці у шпиталях для ветеранів і помагати хорим людям. Всі доглядачки хорих, які хотіли би працювати у ветеранських шпиталях, хай пишуть до медичного директора, Ветеранс Адміністрейшен, Вашингтон 25, Д. К. або хай звернуться до медичного урядника, або до головної доглядачки хорих в найближчому для ветеранів шпиталі.

В цих шпиталях норски працюють по вісім годин денно, шість днів в тижні на звичайну змінну шифту. Платня відповідна і додаткова за наддобовязкову працю. Як доглядачки хорих хочуть мешкати в шпиталі, то можуть це робити.

Подорожуюча публика розуміє воєнні вимоги.

Офіс Оборонної Транспортації заявив, що подорожуюча публика вже остаточно зрозуміла воєнні вимоги і навіть на четвертого липня не переповнила поїздів й автобусів так, як загально сподівалося.

Прочитавши осторогу ООТ. здержуватися з не дуже потрібними подорожами, багато людей шукали розривок на місці. Згаданий офіс має звідомлення з різних частей Америки, що тепер в часі свят вже нема такого натовпу по станціях, як було з початку. Тому ті, що мусять подорожувати у важних справах, можуть робити це без перешкоди.

Полковник Джансон заявив, „що коли загальна публика буде так далі відгукатися на просьби ООТ: „Не подорожувати", як відгукнулася на четвертого липня й в інші подібні свята, то пайкування на подорожі буде можна уникнути. Він просить числитися з тим, що тепер воєнний час і багато цивілів і військових подорожують у воєнних справах. Залізничні поїзди й автобуси ще далі ідуть наповнені і хто не має важної справи, то добре зробить, як буде сидіти дома. Як публика буде нас слухати так, як послухала на четвертого липня, то можна числити на те, що подорожі не будуть пайковані".

Контроля цін на вживані авта.

10. липня 1944 року, введено в життя контролю цін на вживані авта.

Бюро Контролі Цін заявило, що ця ділянка бизнесу з двома біліонами долярів обороту річно, була одинокою великою індустрією під цю пору, що робила бизнес без стелі на ціни.

Тепер вже цього нема. Всі вживані авта, різного виробу і моделів, підлягають контролі цін. Ця постанова обовязує не тільки торговців уживаними автами ,але й окремих одиниць.

Нові постанови контролі цін на вживані авта мають на меті охоронити окремих покупців перед натяганням зо сторони продавців. На основі цих постанов продавець і купуючий обовязані підписати цертифікат передачі вживаного авта з одних рук в другі. Зголошуючись до місцевої Воєнної Пайкової Ради по пайкові значки на газоліну, купуючий авто чоловік лишає свій цертифікат в тій раді. В цім цертифікаті є описане куплене ним авто і ціна, яку він за нього заплатив.

Діставши до рук цертифікат, урядовець місцевої Воєнної Пайкової Ради перевірює його і дивиться чи ціна є така, як приписує нова постанова про контролю цін на вживані авта.

БКЦ впевняє, що „стелю на вживані авта наложено для охорони покупців перед високими цінами, а чесних продавців перед нечесною конкуренцією, бо є ще такі торговці, що потраплять взяти за вживане авто, скільки вдасться видерти. Коли власники авт і продавці будуть співпрацювати з воєнними радами пайкування і контролі цін, то нові регуляції можна буде ввести в життя в повнім розумінню того слова на користь всім інтересованим. Тоді нелегальні ціни на вживані авта не будуть мати місця".

Бюро Контролі Цін радить всім тим людям, котрі купують або продають вживані авта — мати на увазі три річи. 1) Коли ви купуєте або продаєте вживане авто, то в першу чергу опишіть його; цебто подайте якого воно виробу, котрого року зроблене, яке має радіо й огрівач та додатки. Такі наприклад, як „овердрайв", „флуїд драйв", „векюм трансмісіон", тощо. 2) Цей докладний опис вживаного авта треба передати клеркові вашої Пайкової Ради. 3) Перевіривши факти, клерк скаже вам скільки за авто можна вимагати, чи платити. Він також скаже вам, скільки можна відтягнути за податок, різні додатки, якщо такі є, тощо.

На відвідинах в Римі

(Лист українсько-канадійського вояка, поміщений в канадійськім часописі „Український Голос").

11. липня 1944.

Час в армії так скоро минає, що вояки канадійської армії в Італії не можуть здоганяти біжучого часу. Те саме і ми, українські вояки в канадійській армії. Проминуло багато місяців, як ми зорганізували малий гурток вояків С.У.К.В. Здавалось, що цей малий гурток не зможе нічого провести та поширити свою діяльність поміж українсько-канадійськими вояками в Італії, розкиненими в різних частинах канадійської армії. Час гнав вперед, а малий гурток українських вояків використовував нагоду та поширював свою діяльність. Не зважаючи на злидні воєнні і завзяті бої, день за днем українські вояки зголошуються до цего малого гуртка, стають в ряди зорганізованого С.У.К.В. Хлопці шлють членські датки різними способами, листами пересилають, передають, а гурток разом пересилає до головного секретаря С.У.К.В. в Лондоні

Проминув місяць, як ми подали короткий звіт, що вислано до Головної Управи 30 долярів, а тепер знова на руках маємо 10 долярів до вислики. А на днях отримали багато адресів наших хлопців, так, що секретар відділу має досить праці рекордувати в відділовій книжці.

Будучи на відвідинах в Римі, познайомився я з українськими вояками, котрі не чули нічого про С.У.К.В. та подали адреси більше українських вояків в їх частинах.

Рим вдійсности відмінний від цілої Італії. Можна бачити чистоту, гарні будівлі, вулиці гарні, архітектура славна, історичні будинки з часів Римської Імперії. Відвідав Ватиканську катедру св. Петра, центро католицьких церков.

Останнього дня мого побуту мимоходом остановився на одній вулиці, бо заглянув напис на дверях будинку латинськими буквами RUSSICUM. Думка, немов стріла, прийшла мені в голову ану поспитаю кого, що це означає. Запитую італійського прохожого, котрий пояснює, що там є руссо. Думаю, піду, поспитаю, може хто з руских знає що про українців. Задзвонив, виходить придвірник, запитую знова. Він пояснює по італійськи, що на горі руска колегія, а на долині українська. Завів мене до кімнати, котра представилась мені дуже близькою, знайомою. Гарні образи пригадали мені мої молодечні літа, хатину, а в ній образи, ікони.

За хвилю входить молодий священик, подає радісно руку і питається: „Українець?" Відповідаю: „Так, українець в канадійській армії". По хвилині входить ще кількох священиків. Знайомимось. Всі раді, що перший український канадійських вояк мимоволі віднайшов українців в українській католицькій колегії святого Івана. Молоді священики досить інтелігентні люди. Розговорились зо мною на різні теми. Опісля попросили мене, чи я не міг би піти з ними та відвідати українського католицького єпископа. Я згодився. Всіли до трамваю та по українськи розмовляли свобідно.

Недалеко Ватикану висіли і попрямували до церкви, де проживає єпископ. Увійшли до церкви. Дуже гарна, чиста, а престіл немов живий.

Далі вийшли догори ступінями. На зустріч виходить єпископ, подає руку, знайомимось. Попросив до вілі на розмову. Розмовляли на різні теми. Я представив себе, що я член С.У.К.В. На ці слова усі присутні зачудувалися. Як це можливо? В воєнний час? Я пояснив, що ми живемо в вільній країні Канаді, де є велике число вояків українського походження, котрі зорганізували свій клюб, щоби часами провести вільний час поміж своїми. Опісля дали мені пропозицію, чи я не міг би привести більше українських вояків до єпископа, а він повів би нас на авдієнцію з папою римським. Я приобіцяв подати адресу нашим хлопцям, а ті, як зможуть, то відвідають, а молоді священики поможуть пояснити історичні будинки, з того можуть скористати й з наукової сторони.

Зняли знимку на памятку, попрощався з єпископом та подались в супроводі молодих священиків відвідати український манастир Василіянський. По дорозі мені пояснили про різні історичні будівлі. Я був дуже радий, що маю нагоду знати і бачити те, про що колись читав. Проходили по одній площі, де колись Мусоліні виголошував гучні фашистівські промови.

Опинились в манастирі. Знова рада стріча українських монахів, знайомство, розмови. Один молодий священик запитав, чи я не знаю його родичів в Канаді, десь в Алберті. Я сказав, що я з Торонта, та приобіцяв, що напишу до родини згаданого священика. Попрощались, бо це мій останній день в Римі. Відпровадили мене до знаної дороги, попрощалися і я попрямував до канадійського клюбу. Я радий, що мимоходом віднайшов українських людей в Римі, та що наша вояцька історія побільшиться в Італії.

Прибув до полку і відразу удався до відділового секретаря з новою працею в рекордовій книжці.

Довідався, що всі хлопці одержали по сто сигареток з Англії, присланих Головною Управою С.У.К.В. Взялись вписувати на машинці малий звіт для усіх наших хлопців в Італії, про котрих знаємо.

Так час біжить, а ми приспособляємося до біжучого часу.

Остаюсь з пошаною,

А. Николюк.

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" І „ЮКРЕЙНІЕН ВІКЛІ"

Як Ви змінюєте адресу, просимо негайно повідомити про це адміністрацію „Свободи". Скоре повідомлення усуває непорозуміння і стримання газети. З повідомленням просимо також висилати 10 центів готівкою або почтовими значками на покриття вироблення нового стенсля. Члени і Читачі з Канади зволять присилати **тільки готівку** тому, що канадійських почтових значків не можна виміняти.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER!
BUY WAR BONDS
КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ОЛИФАНТ, ПА.

Ювилейне Союзове Свято.

День 2. липня остане памятним для членів У. Н. Союзу з Скрентону й Олифанту. В той день відправлено Служби Божі і панахиди по померших піонірах У. Н. С. в церкви св. Кирила й Методія в Олифанті (о. І. Ортинський) і св. Володимира в Скрентоні (о. М. Залітач, заступлений о. Аневичом) і в св. Михаїла (о. О. Сенчук). Скрентонські священики виголсили також відповідні проповіди з нагоди ювилею.

В 2. годині около 350 гостей засіли до святочного обіду в просторій Парохіяльній Галі в Олифанті, о. І. Ортинський поблагословив, гості й хор віспівали „Америка", гр. Онуфрій Запоточний зо Скрентону вітворив вступним словом і привитав присутних та покликав гр. Демка Хомина на провідника святочної програми.

Гр. Хомин при вступі згадав, що У. Н. С. засновано в Шамокіні 1894 року, і що 3. відділ, себто братство св. І. Хрестителя з Олифанту також був при народинах нашої славної і могутньої організації. Посадник (борджес) з Олифанту Е. Дж. Борк привитав гостей щирими словами, а Юрій Хиляк, бувший борджес і одинокий живучий член-основатель ("CHARTER MEMBER") У. Н. С. пригадав працю й труди членів основателів сперед 50 літ. Вказав, що праця увінчалася успіхом і сьогодні українці почуваються гордими, коли належать до такої організації, якою являється днесь У. Н. Союз. Містопредсідник Г. Герман з Вилкс-Бері виголосив промову по англійськи. Він перейшов історію У. Н. С., вказав на користи матеріяльні, просвітні і моральні, котрі У. Н. С. через 50 літ давав, плекав і проповідував на сторінках свого органу „Свобода". Вислідом цеї праці є 43,000 членів і $7,500,000 маєтку організації. Промова була поучаюча для присутних американців і тут родженої молоді, особливо як почули, що 13% членів організації служать в американській армії.

Конгресмен Морфі погратулював українцям за їх муравлину працю, за їх змагання для своїх організацій і їх зусилля для скорої вигри війни, прикладом є цих 13% членів в армії, а зо самої олифантської парохії є 656 в військовій службі, а 5 вже і життя віддали за свободу Америки і поневолених народів світу.

Гол. секретар, Д. Галичин, в своїй святочній промові зясував ширше історію Союзу за 50 літ і дав начерк на будуче. Як то наші наслідники повинні брати участь у життю організації і бути добрими господарями в такій солідній і добре загосподарованій організації. Гол. секретар, як всюди так і в нас, сказав, що найліпший дар в році ювилейнім для Батька Союзу будуть нові члени, нові діти-члени, котрих ми повинні приєднати.

Поклик був з ентузіязмом принятий. Щасть Боже, щоб приніс успіх. Також промовляв гість з Савт Бенд, зо стейту Індіяна сенатор І. С. Гонас, краян з Олифанту. Між промовами дівчата з хору гарно відспівали соля й дуети, за що дістали признання рясними оплесками. Співали: Гелена Роман, Доллі Русинко, Нелі Ільницька, Розмарія Пронко і Еліна Мазник. Хор під дирігентурою Льва Сорочинського, відспівав гарні пісні з композиції Кошиця, гості прямо не хотіли відпустити хору зо сцени, мусіли дати наддатки. Анна Боднар акомпаніювала на піяні. Іван Турко зложив подяку від комітету всім, що причинилися до звеличання свята: священикам, проф. Сорочинському, дівчатам солісткам і членам хору та жінкам за приготування смачного обіду й обслуги.

Предсідник Хомин проголосив привіт від радного У. Н. С. Давискиби з Бостону, Мас., подякував комітетови за співпрацю при устроєнню свята. Членами комітету були: Анна Мазник, Телі Турко, Марія Кузмич, Сильвестер Маркевич, Онуфрий Запоточний, Микола Стадницький, Павло Саламаха, Андрій Тарас, Микола Дзядик, Григорій Костик і почесний член Юрій Хиляк. Свято закінчено молитвою і гимном „Стар Спеглед Бенер".

Гість.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

УВАГА! CURTIS BAY, MD.! УВАГА!
Злучені відділи 81, 55 і 290 У.Н.Союзу
:—:—: обходитимуть :—:—:
50-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ
У. Н. Союзу
В НЕДІЛЮ, 13. СЕРПНЯ (AUGUST 13, 1944)
В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ
1506 CHURCH STREET, CURTIS BAY, WD.
Свято зачнеться в год. 3. пополудні відправою панахиди за померших членів. Опісля буде посвячення американського й українського прапорів. На святі буде промовляти головний секретар У. Н. Союзу Д. Галичин. По скінченні програми свята буде баль.
Запрошуємо всіх наших громадян з Болтимор взяти участь у цьому святі. 137,7,3
Ювилейний Комітет.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ
Скличте в своїй організації наради, прочитайте на них статут Українсько-Американського Допомогового Комітету про його цілі і спосіб діловодства, а як згідні з тим, вступайте в члени цього Комітету та повідоміть про це Комітет виповненням ось цеї заяви:
Resolution
Name of Organization ________ Place ________
Date ________
To the Ukrainian American Relief Committee
847 North Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.
This is to certify that at the regular meeting of ________
________ held ________
1944, it was resolved to become an active member of the Ukrainian American Relief Committee.
Mr. (Mrs., Miss) ________
was duly appointed as our delegate.
(Name of organization) ________
________ Pres.
________ Sec'y

В ПАМЯТЬ 50-ЛІТТЯ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
НА АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПОЛІ
появилася отсе англійською мовою книжка, якої потреба давалася тут відчувати вже віддавна; зокрема серед нашої тут родженої молоді. Отсею книжкою є науково-літературна праця професора Колюмбійського Університету, Кларенса А. Манінга, про визначних українських письменників, як Івана Котляревського, Григорія Сковороду, Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Василя Стефаника, Михайла Коцюбинського та інших. Є це
UKRAINIAN LITERATURE
STUDIES OF THE LEADING AUTHORS
— BY —
PROF. CLARENCE A. MANNING
Ось та книжка, вислід довголітнього труду проф. Манінга, повинна знайтися **у кожній культурній українській хаті** в Америці. Вона повинна дістатись **негайно до всіх важніших публичних бібліотек** по різних американських містах. Вона повинна бути і **по бібліотеках високих шкіл.** А в першу чергу повинна її набути і читати американсько-українська молодь.
Ціна за примірник $1.50
Замовлення слати на адресу:
SVOBODA
P. O. BOX 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need botth.

Сущні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні" робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформи
Цілий час або частину

ПОМИВАЧІ
ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч

Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мають принести звільнення

SCHRAFFT'S
ГОЛОСІТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

АБО ГОЛОСІТЬСЯ 5—8 ГОД. ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК
ПОРТЕРІВ
І
РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важної военної роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
691 BROAD ST., NEWARK, N. J.

Мужчин (15)
Сильних і здорових — стала робота. 83 ц. на годину. Голоситись Stahl-Meyer Inc., 1125 Wyckoff St., Bklyn, від понеділка до пятниці.

Бучерів
All around pork men
Добра платня, стала робота
Stahl-Meyer, Inc., 172 E. 127 St, N.Y.
Голосіться від понеділка до пятниці.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА И ЖІНКИ
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Цілий час або частину

ПЕКАРІ
РОБІТНИКИ В ЦЕНТРІ
В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВІМ СТОЛІ
ПОМИВАЧКИ
КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНІ

Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформи
Бонус — Платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу
Робітниці в критичних заняттях мають принести звільнення

SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Або голоситись 5—8 вечером
1381 Broadway (Nr 38th St), N. Y.

КУХАРОК

Жінок заінтересованих в куховарстві
З домашним або ресторанійним досвідом

Добра платня—скора підвишка
Гарний вишкіл в добрій роботі

Треба знати читати
І писати по англійськи

SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРІ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРІ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІЙНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Цілоденна або часова робота

До звичайного чищення в офісових будинках і готелях у Мангетен і Бруклин.

ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голосіться денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

Провали в горах Карпатах

Коли за часів першої европейської війни дійшли російські війська до Карпат, вони почали наступ на Угорщину. Подібний наступ Червоної армії передбачують стратеґіки й тепер і застановляються над шляхами, які ведуть із північної сторони Карпат на українське Підкарпаття. Вони пригадують, що в Карпатах є 3 головні шляхи (провали), якими советська армія може просмикнутися, а це: Яблоницький провал, Бескидський та Ужоцький.

Найбільше на схід висунений є провал Яблоницький, званий також Татарським, недалеко містечка Ясіня. З півдня цей провал захищений кількома пасмами гір, які подекуди досягають до 6,500 стіп висоти. Через провал веде залізниця до Делятина, який уже опанували советські війська.

В осені 1914 р. через цей провал перейшли царські війська і дійшли аж до ріки Тиси. В лютім 1951 р. австрійська армія під проводом ґенералів Пфлянцера й Баліна виперла царські війська назад до Галичини аж до ріки Дністра. В 1916 році російсько - австрійський фронт в Галичині устабілізувався, опираючися на Чорногору в Карпатах. Коли москалі цофнулися, мадярські війська дуже знущалися над гуцульським населенням з Ясіня й Рахова, закидаючи їм підтримку москалів. В Ясіню урядував мадярський полевий суд, який майже без розбору засуджував українських гуцулів на смерть. Коли повстала Західно-Українська Република, Ясіня приєдналося до України і сильно боронилося перед наступом румунів, але їх опір румуни зломили.

Бескидський провал, званий також Верецьким, заняли на короткий час москалі в 1914 р. З Лавочного у Галичині веде цей провал до Волівця на Закарпаттю рівнобіжно до Скотарського провалу. Верецький провал кінчиться в селі Завадка. Бескидський і Скотарський провал злучений дорогою з Волівця до Майдану.

Третій провал це Ужоцький, званий від ріки Уж. Він лучить місто Самбір (Новий Самбір) в Галичині з Перечином та Ужгородом на Підкарпаттю. За цей провал велася зазята боротьба між російськими й австрійськими військами в р. 1914-1915. Тоді москалі кинули туди 3 дивізії, а Австро-Угорщина поставила там аж 4 дивізії, щоб недопустити Росії на угорську рівнину.

Военний знавець, капітан О. Бенда з Лондону, твердить, що маляри збудували тепер в долині Ужу кілька оборонних ліній, названих ними лініями Арпада або Телекія. Коло Великого Березного вже в 1939 р. вони построїли великі бараки, два летунські майдани і кілька резервових летунських площ. Залізничу лінію при кінці легко знищити, бо мости, які побудовані понад пропасти, високі на 200 стіп понад землю, а тунелів, якими переходить туди залізниця є під безупинним обстрілом все одно, чи правильної Червоної армії, чи повстанців („партизанів").

На випадок колиб Червона армія заняла Ужоцький провал, мадярська армія мусілаб цофнутися до другої оборонної лінії, що веде з Перечина до ріки Турі, за котрою простираються гірські пасма Шматовиці й Полонини Рівна. Колиб і ця оборонна лінія впала, тоді советські війська найдуть вітвертий шлях у глибину Угорщини.

З ЗАВЗЯТИХ БОЇВ НА ПАЦИФІКУ. Ми всі так заняті тепер военними подіями в Европі, де Аліянти рішили покінчити якнайскорше з Гітлером, що нераз не добачуємо тих великих успіхів, що їх добувають наші вояки в тяжких боях з японським наїздником. На мапі бачимо найновіші американські здобутки на японцях, відзначені американським прапором.

ЧИМ ШКОЛА ПОМОГЛА ПИСЬМЕННИКАМ

Свого часу один французький журнал для приємности своїх читачів звернувся до різних письменників із запитом: чи їх шкільна наука стала їм у пригоді у письменницькій професії? Ясно, що запит дістали тільки професійні письменники, які живуть виключно з пера, і ясно, що у Франції у 99 відсотках письменники живуть тільки із своєї професії.

Як можна догадуватися відповіді були різні. Письменниками стають добрі і злі учні, часто навіть такі, що з літератури у школі не мають найліпших нот. Один із найбільших сучасних поетів (краще не називати всіх по імені) сказав: „Вплив моїх шкільних студій на мою професію був скоріше неґативний. Я був дуже поганим учнем і дуже пересічним. Мої професори були в розпуці, коли побачили, що я здав матуру".

Другий поет каже: „Я скористав із школи незвичайно багато. Головно з клясичних предметів. Мої вчителі були виняткові — вони не тільки навчали мене, але вказували мені напрям. Я хотів іти на політехніку, а вони звернули мене на гуманістичний виділ".

Один повістяр сповідається так: „Для моєї бідної родини піти до гімназії це була нечувана річ. У школі я не мав нікого довкола себе, хто цікавився би літературою. Ніщо не підготовило мене до неї, тільки мої власні нахили. Я читав повісти не думаючи про працю їх авторів. Скінчивши гімназію я вступив до адміністраційної служби і сидів за віконцем маґістратської каси. Тоді не можна було і думати про літературу".

Після такого катеґоричного заперечення впливу шкільних студій, один член Французької Академії заявляє: „Цим студіям я завдячую багато і від перших років школи залежало вже все моє літературне виховання. Але не вчителі мене спрямували на цю дорогу, а сам предмет студій".

Один член Академії Ґонкурів добачує вплив тільки наполовину: „У нашій душі так дивно все разом переплутане. Усі ми любили літературу, але я особисто цікавився історією. Вплив школи переплітався теж з іншими впливами. Письменник, який завдячував би свій талант тільки школі, був би дуже нужденним письменником".

Один визначний поет кінчає свої признання так: „Мене проганяли з різних ґімназій. Тепер цього жалую, бо це поганий приклад для молодих"...

Саме тепер, коли наші учні вернуться до дому із свідоцтвами, добре булоб звернути їм увагу, що погана нота не є ще доказом таланту, таксамо як і добра не є ще остаточною підставою успіху в житті. Та найважніше те, що в нас нема досі професії письменника — ніхто не може жити надією, що зможе заробляти на хліб (на масло і додатки) пишучи повісти, новелі, драми або вірші.

Більшість із письменників, що не вчилися шкільних предметів багато працювали поза школою, чого вчать у школі пізніше не залишається в памяті, але це певніший факт: „що з порожнього не наллєш" і коли хто не має знання з ніодного предмету, то не має з чого черпати у письменницькій праці. Справжній письменник може використати знання з усіх царин науки і часто потребує доповнювати свою освіту у всіх напрямках.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. серпня, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Приходіть усі і платіть точно свої належитости на час. Ті члени, що не відібрали своїх чеків дивіденди, хай прийдуть і візьмуть, бо годі кожному доручити. Хай кожний член запитає себе, що він зробив для У. Н. Союзу в тім ювилейнім році. Кожний член повинен приєднати бодай одну дитину до У. Н. Союзу. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Уряд Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. серпня, в годині 6. вечір, в гали церковній. Кожний член має явитися на означений час і заплатити свої вкладки. — М. Куба, секр.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 421, відбуде збори 12. серпня, в 8. годині ввечір, в Українській Гали на Проспект ул. Просимо всіх членів прийти на збори. — За уряд: А. Береза, предс.; М. [illegible]

РОВЕЙ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Згода, від. 294, відбудуться в суботу, 12. серпня, в год. 8. ввечір, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на збори на означений час. — За уряд: І. Король, предс.; Д. Гуминюк, кас.; Я. Салій, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Повідомляємо, що збори Тов. Мир, від. 324, відбудуться в суботу, 12. серпня, в домі Укр. Громади при 23-тій і Бравн, в 8. годині ввечір. — О. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; М. Туркот, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Подаємо до відома членам Тов. Любов, від. 45, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. серпня, в домі Тов. Горожан, 847 Н. Френклин ул., зараз пополудні. Просимо членів прийти на означений час. Хто ще не дістав чека дивіденди хай прийде на збори. З нагоди золотого ювилею У. Н. С. радо вписуємо в члени старших і дітей. Повідоміть уряд як маєте кандидата в члени. — М. Дубас, предс.; А. Гарасим, кас.; Т. Малик, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збручас, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. серпня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Присутність всіх членів на зборах є обовязкова. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє свої членкиці, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. серпня, в гали церковній, в годині 5. точно. Просимо членкиць явитися на означений час, бо будемо мати короткі наради. Старайтеся приєднувати якнайбільше нових членкиць до Союзу, а отримаєте нагороду. — За уряд: Евдокія Геруля, предс.; Анастасія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 13. серпня, в год. 1:30 пополудні в галі церкви. Просимо всіх членів явитись на зборах та вирівнати свї залеглости. Остається ще кілька місяців, чи і далі будемо байдужні до ювилейного року У. Н. Союзу, чи може наприкінці таки виконаємо і здобудемо нових членів, щоб доповнити призначену нам квоту. Чи дітей наших ми не асекуруємо, чи може все ще таки краще до чужих вписати? А асекурація потрібна! — За уряд: М. Сорохтей, П. Лиско, Р. Дмитрів.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Укр. Націон. Запомог. Тов. Дністер, від. 361, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. серпня, в гдні 8. ввечір, церковній гали св. Юра, 28 Іст 7. вул. На ці збори просимо всіх членів і членкиць прийти, бо маємо важні справи до полагодження. Контрольна комісія дасть звіт за пів року. — Уряд: Я. Мірус, предс.; М. Малетич, рек. секр.; П. Кучма, фін. секр.; І. Галичин, кас.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Подаємо до відома членам Бр. св. Василія, від. 339, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. серпня, в годині 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Взиваємо всіх місцевих і позамісцевих членів бути на цих зборах, бо є важні справи. — За уряд: І. Сорока ст., предс.; І. Сорока мол., кас.; А. Хромяк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 291, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться 13. серпня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 2255 Вест 14. вул. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, бо ще багато не взяли своєї дивіденди. — В. Гузіль, фін. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12-го серпня, в годині 8. ввечір, в Укр. Прав. Гали, 675 Савт 19. вул. Просимо прийти на ці збори, бо є важні справи, як пікнік відділу. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 13. серпня, в годині 1. пополудні, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Також члени, котрі не дістали ще своєї дивіденди, хай будуть ласкаві прийти і взяти свої чеки. — За уряд: П. Мельник, предс.; І. Потичко, рек. секр.; М. Паранич, фін. секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільці, від. 44, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. серпня, в годині 2. пополудні, в православній гали на Нюпорт Еве. Взиваємо всіх членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. Також ті члени, котрі ще не забрали своєї дивіденди, хай прийдуть і заберуть. — За уряд: В. Шишка, предс.; Аг Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. Укр. Січ, від. 182, відбудуться в неділю, 13. серпня, в годині 3. пополудні, в гали парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк. На порядку нарад є товариські справи до полагодження, тому обовязком кожного члена є прийти на збори. Довгуючих членів напоминаємо вирівнати свої залеглі вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — О. Боднарчук, пр.; Г. Яськів, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. ім. Д. Вітовського, відц 375, відбудуться в суботу, 12. серпня, в год. 7:30 ввечір, від ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Котрі члени ще не забрали своєї дивіденди, хай прийдуть і заберуть. Пригадуємо довгуючим прийти і заплатити свій довг, бо інакше не будемо відсилати вкладок за них до У. Н. Союзу. — Уряд.

ГАМТРЕМК, МІШ. — Повідомляємо всіх членів і членкиць, що збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 13. серпня, в год. 1:30 пополудні, в У. Д. Клюбі, 2376 Ґрейлінг ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до обговорення, і забрати свою дивіденду. — Уряд: Н. Машталяр, предс.; А. Патра, кас.; В. Кружельницький, фін. секр.; В. Бодруг, рек. секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, відбудуться в суботу, 12. серпня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 2171 Вакелінг ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоби прийшли вирівнати свї залеглости. Просимо не забувати за приєднування нових членів як старших так і дітей. — За уряд: В. Питель, предс.; Г. Михалюк, кас.; Н. Омелян, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 2. серпня 1944 року помер по короткій недузі
СТЕФАН САЙКО,
довголітний член Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 133 У. Н. Союзу в Нюарк, Н. Дж.

Покійний позіставив у смутку жену Марію, чотири дочки і одного сина та 6 внуків.

Похорон відбувся в суботу, 5. серпня з погребового закладу Мирона Литвина, 383 Morris Ave., до укр. катол. церкви і на цвинтар Голівуд. — В. Й. П.!

В. Кіт, секр.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ
ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ
ВІДХОДОВОЇ КИШКИ, ГЕМОРОЇДИ. Нирок, міхурові, шлункові і забурення внутреностей, катар і хронічні болячки, біль у крижах, загальне ослаблення і хронічний ревматизм, сіятику. Лучі ЕКС: екзамінація крови, мочі запевняють докладну діягнозу і відповідне лікування. Сіром і вакцин застрикуємо, коли вказане. Зайдіть сьогодня і порадьтеся мене з довірям. Мужчин і женщин лікуємо модерними методами.
Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ $2
Dr. ZINS (28-літне заведеня)
110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. вечі. У неділі від 9. рано до 2. попл.

$150.00 і вище ЦІЛИЙ ПОХОРОН
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
— на —
ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
й околицю
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 1018. Утеча на беріг.

Море било об корабель, і він розколювався.

У середині корабля хвилі кидали скринями зо звірами й розбивали їх.

Збожеволілі від страху звірята вийшли на беріг.

Тільки Тарзанова клітка не розбилася.